

روی خط جام جهانی

عملکرد یوزها خوب بود اما دستاورد نبود

حماسه‌سازی ممنوع!

حمیدرضا عرب / کاروان تیم ملی فوتبال ایران پس از پایان کار خود در جام جهانی ۲۰۲۶ به کشور بازمی‌گردد؛ تیمی که با وجود تلاش فراوان و فرسایندگی، نتوانست از مرحله گروهی صعود کند و قطعاً با استقبال مسئولان و هواداران روبه‌رو می‌شود. استقبال از ملی پوشان، به‌عنوان نمایندگان و سربازان فوتبال ایران، اقدامی کاملاً قابل احترام و اصولی است، اما هم‌زمان نباید واقعیت تلخ و ملموس نتیجه‌ای را که در مستطیل سبزرقم خورد، در پشت عبارات عاطفی پنهان کرد یا یاد برد.

ایران در این تورنمنت در گروهی قرار گرفت که بسیاری از کارشناسان و اهل فن، آن را یکی از مناسب‌ترین و در دسترس‌ترین گروه‌های این دوره از جام جهانی ارزیابی می‌کردند. سه‌تایی بی‌دربی برابر نیوزیلند، بلژیک و مصر، حاصل کار شاگردان امیرقلعه‌نویی بود؛ نتایجی خنثی که در نهایت به حذف زودهنگام ایران انجامید.

اهمیت و عمق این ناکامی زمانی بیشتر و نمایان‌تر می‌شود که بدانیم جام جهانی ۲۰۲۶ با فرمت جدید و گسترده برگزار شد و برای نخستین بار در تاریخ، حتی هشت تیم برتر سوم گروه‌ها نیز راهی مرحله حذفی می‌شدند! با همه این دلایل، نسبت از چنین گروهی صرفاً یکی ناکامی معمولی و سنتی نیست، بلکه از دست رفتن فرصتی طلایی و تاریخی است که در دوره‌های گذشته اساساً وجود خارجی نداشت و تکرار آن شاید نیاز زمان ببرد.

البته این نخستین بار نیست که فوتبال ایران با صخره ناکامی روبه‌رو می‌شود. سال‌هاست که مشکلات مدیریتی، محدودیت‌های حاد سازشی، ضعف مفروضه در برنامه‌ریزی کلان و چالش‌های کهنه فنی، مسیر پیشرفت فوتبال کشور را دشوار کرده است. از سوی دیگر، تیم ملی پیش از آغاز مسابقات و حتی در جریان تورنمنت نیز با مسائل مختلفی، از کارشنکی‌های مربوط به سفرو ویزا گرفته تا دشواری‌های اجرایی، دست‌وپنجه نرم کرد. این واقعیت‌ها باید قابل انکار نبیندند و بدون تردید بر اندامان هر تیمی تأثیر منفی می‌گذارد. اما پذیرش و فرافکنی این مشکلات فراموشی، نباید به معنای کاهش سطح انتظار جامعه از پیراهن تیم ملی باشد. مسئولیت کادرفنی و هدایت تیم ملی با آگاهی کامل از همین شرایط و کمبودها پذیرفته می‌شود و طبیعتاً عیار نتایج نیز باید بر همان اساس مورد ارزیابی و مواخذه قرار گیرد. در فوتبال حرفه‌ای و بی‌رحم امروز، تلاش و دوندگی ارزشمند است، اما «نتیجه» بخش جدایی‌ناپذیر و ملاک نهایی قضاوت خواهد بود.

واقعیت این است که صرف حضور در جام جهانی، دیگر نمی‌تواند سقف مطالبه و آرزوی هواداران پرشمار فوتبال ایران را برآورده کند. فوتبال ایران سال‌هاست از مرحله اثبات شایستگی برای حضور در این رقابت‌ها عبور کرده و اکنون انتظار عمومی و منطقی جامعه، صعود از مرحله گروهی و ویژه گرفتن از قدرت‌های بزرگ فوتبال جهان است. هم‌زمان این هدف استراتژیک محقق نشود، تقدفنی، جراحی تاکتیکی و مطالبه‌گری نیز آماری طبیعی و بی‌پایان خواهد بود؛ همان اتفاقی که در تمامی کشورهای صاحب فوتبال نیز پس از ناکامی تیم‌های ملی شان رخ می‌دهد و صندلی‌ها را به لرزه درمی‌آورد.

تاریخ فوتبال ایران نیز به وضوح نشان داده است که موفقیت‌های ماندگار و ابدی، تنها با نتیجه قطعی در زمین مسابقه شکل می‌گیرند. صعود تاریخی به جام جهانی ۱۹۹۸ و آنچه بعداً به «حماسه ملبورن» شهرت یافت، تنها یک پیروزی فوتبالی نبود؛ آن موفقیت مرمز تازه و تراز جدیدی برای فوتبال ایران ترسیم کرد و به همین دلیل در حافظه جمعی مردم ماندگار شد.

نیز تیم ملی شایسته احترام است؛ احترامی برای بازیکنانی که با وجود همه دشواری‌های لجستیکی برای پیراهن ایران جنگیدند. اما احترام با حماسه‌سازی تفاوت بنیادین دارد. حماسه زمانی شکل می‌گیرد که نتیجه‌ای تاریخی و صعودی بزرگ به دست آمده باشد، نه زمانی که فرصتی ارزشمند و بی‌نظیر به راحتی از دست رفته است.

سوژه

دلنوشته احساسی ستاره تیم ملی

عذرخواهی از جنس عشق و غیرت!

کاروان تیم ملی فوتبال ایران پس از پایان ماجراجویی پرچسرت خود در جام جهانی ۲۰۲۶ به کشور بازگشته است؛ سفری که اگرچه با تلخی صعود نکردن به پایان رسید، اما برای بسیاری از ملی پوشان، به‌ویژه رانین رضاییان، سرشار از لحظاتی حماسی و دراماتیک بود که تا سال‌ها در حافظه جمعی هواداران فوتبال باقی خواهد ماند. در آستانه مراسم استقبال از ملی پوشان، مدافع راست باصلابت و باتجربه ایران با انتشار پیامی فوق‌العاده احساسی، بار دیگر نشان داد که پیوند ناگسستنی‌اش با مردم، فرستگ‌ها فراتر از مرزهای مستطیل سبز است.

رضاییان در صفحه شخصی خود ویوویی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین لحظات حضورش در خاک آمریکا و مکزیک را منتشر کرد؛ تصاویری از شلیک تماشایی و گل زیبایش به مصر و همچنین مصاحبه‌ای تکان‌دهنده که دقایقی پس از سوت پایان و حذف تلخ ایران، با چشمانی اشک‌آلود و بغضی ترکیده انجام داد. همان اشک‌های مقدسی که پیش از هر تحلیل و جمله‌ای، از سنگینی اندوه بازیکنانی حکایت داشت که تا آخرین ثانیه برای سربلندی نام ایران جنگیدند. ستاره‌ها که چون چواری تیم ملی در پیام خود بار دیگر از مردم ایران عذرخواهی کرد؛ عذرخواهی‌ای که از اعماق دل برآمده بود و نه از سر تکلف و تعارف‌های مرسوم مطبوعاتی. او با صداقت نوشت که بازیکنان با تمام وجود و تا آخرین نفس برای شاد کردن دل مردم تلاش کردند. اما نتوانستند آن پایانی را رقم بزنند که میلیون‌ها ایرانی در آرزویش بودند. رضاییان تأکید کرد هرگز خود را جدا از این مردم ندانسته و هر بار که پیراهن مقدس تیم ملی را بر تن کرده، تنها و تنها به خوشحالی هواداران اندیشیده است.

این جملات تکان‌دهنده برای بسیاری از هواداران یادآور همان تصویر ماندگاری بود که پس از پایان دیدار با مصر ثبت شد؛ جایی که رضاییان با وجود انتخاب رسمی از سوی فیفا به عنوان «بهترین بازیکن میدان» و ثبت تنها گل ایران، نتوانست از تلخی زهرآگین حذف عبور کند. در آن مسابقه گل مردود اعلام شد، شجاع خلیل‌زاده که می‌توانست سرنوشته فوتبال ایران را درگردد کند، روای صعود را در یک قدمی خط پایان خاکسترد کرد تا اشک جایگزین لبخند رامین شود.

طارمی و جهانبخش غزل خدا حافظی را می‌خوانند!

افول کاپیتان‌ها

نقد روز

سینا حسینی

خبرنگار

در فوتبال، تفاوت تیم‌های بزرگ و تیم‌های در حال توسعه، فقط در کیفیت فنی نیست؛ در «فرهنگ واکنش به شکست» است. جایی که بازویند کاپیتانی از یک نماد تشریفاتی عبور می‌کند و به یک نقش واقعی در مدیریت بحران تبدیل می‌شود. مقایسه رفتار کاپیتان‌های تیم‌هایی مانند آلمان، ژاپن و هلند با چهره‌هایی چون مهدی طارمی و علیرضا جهانبخش، دقیقاً از همین نقطه معنا پیدا می‌کند.

در جام جهانی ۲۰۲۶، آلمان یکی از تیم‌هایی بود که برخلاف انتظار، زودتر از حد پیش‌بینی بود. از دور رقابت‌ها کنار رفت. اما آنچه پس از حذف جلب توجه کرد، نه صرفاً نتیجه، بلکه «نوع مواجهه» بود. کاپیتان آلمان، فارغ از کیفیت فنی‌اش در زمین، بلافاصله در قامت سخنگوی تیم ظاهر شد؛ مسئولیت را به صورت شفاف پذیرفت، از هواداران عذرخواهی کرد و

حتی به کاستی‌های فردی خود اشاره داشت. این رفتار، بخشی از همان DNA فوتبال آلمان است؛ شکست به‌معنای سکوت نیست، به‌معنای پاسخگویی است. در سوی دیگر ژاپن قرار دارد؛ تیمی که حتی هنگام پیروزی هم فروتن است، چه برسد به شکست. کاپیتان ژاپن پس از حذف، نه تنها در برابر رسانه‌ها حاضر شد، بلکه با ادبیاتی دقیق و محترمانه از «کمبودهای تاکتیکی» و «عدم اجرای درست برنامه بازی» سخن گفت. در اینجا کاپیتان صرفاً یک بازیکن نیست؛ حلقة اتصال میان کادر فنی، بازیکنان و افکار عمومی است. او روایت شکست را مدیریت می‌کند تا تیم در آینده بتواند از دل آن، پیشرفت بسازد. هلند نیز نمونه‌ای جالب است. تیمی با ستاره‌های بزرگ که در مقاطع مختلف دچار نوسان شده، اما در ساختار رهبری خود کمتر دچار خلأ است. کاپیتان هلند حتی در شرایطی که تیم در ضربات پنالتی حذف شد، در خط مقدم پاسخگویی ایستاد؛ از فشار روانی پنالتی‌ها گفت، از مسئولیت خود در هدایت تیم و از اینکه چرا نتوانستند در جریان بازی کار را تمام کنند. این نوع مواجهه نشان می‌دهد که «رهبری» صرفاً در ۹۰ دقیقه تعریف نمی‌شود. حالا این‌الگوها را کنار رفتار کاپیتان‌های

یک نقش پویا.

مقایسه میان این تیم‌ها، بیش از آنکه یک قضاوت فردی باشد، یک نشانه‌ساختاری است. فوتبال ایران اگر بخواهد از چرخه تکراری ناکامی فاصله بگیرد، باید از این الگوها درس بگیرد؛ هم کاپیتان باید هم در زمین بازی را تغییر دهد، هم

عکس: فارس‌سپور فوتبال

بیرون از زمین روایت را. اگر یکی از این دو غایب باشد تیم در لحظه‌های حساس نه تنها بازی را بلکه افکار عمومی را هم از دست می‌دهد. شاید مهم‌ترین تفاوت همینجاست؛ در فوتبال مدرن، شکست اجتناب‌ناپذیر است اما «نحوه شکست» و «نحوه روایت آن» انتخابی است.

بازیکن	پست	سن	بازی	ترکیب اصلی	دقیقه	۹۰ دقیقه	گل	پاس گل	گل پاس گل	گل پنالتی	گل بدون پنالتی	گل پنالتی زده	کارت زرد	کارت قرمز
علیرضا بیرانوند	دروازه‌بان	۳۳	۳	۳	۲۷۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
شجاع خلیل‌زاده	مدافع	۳۷	۳	۳	۲۷۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰
علی نعمتی	مدافع	۳۰	۳	۳	۲۷۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰
رامین رضاییان	مدافع/هافبک	۳۶	۳	۳	۲۷۰	۳	۲	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰
سعید عزت‌اللهی	هافبک	۲۹	۳	۳	۲۶۴	۲٫۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مهدی طارمی	مهاجم	۳۳	۳	۳	۲۵۹	۲٫۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
محمد محبی	هافبک	۲۷	۳	۳	۲۴۴	۲٫۷	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰
سامان قدوس	هافبک	۳۲	۳	۳	۲۰۸	۲٫۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
میلااد محمدی	مدافع	۳۲	۲	۳	۲۰۵	۲٫۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
حسین کنعانی‌زادگان	مدافع	۳۲	۲	۲	۱۳۵	۱٫۵	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰
احسان حاج‌صفی	مدافع	۳۶	۱	۲	۹۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰
محمد قربانی	هافبک	۲۵	۱	۱	۹۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
صالح حمدانی	مدافع	۲۷	۱	۲	۹۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
شهریار مغانلو	مهاجم	۳۱	۱	۳	۸۸	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
آریا یوسفی	هافبک	۲۴	۱	۱	۴۵	۰٫۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
علیرضا جهانبخش	مهاجم/هافبک	۳۲	۰	۲	۴۶	۰٫۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مهدی قایدی	مهاجم	۲۷	۰	۱	۴۵	۰٫۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
علی علیپور	مهاجم	۳۰	۰	۱	۳۸	۰٫۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مهدی ترابی	هافبک	۳۱	۰	۱	۳۵	۰٫۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
امیرحسین حسین‌زاده	مهاجم	۲۵	۰	۲	۱۷	۰٫۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
روزبه چشمی	مدافع/هافبک	۳۲	۰	۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دنیس اکرت	مهاجم	۲۹	۰	۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
دانیال ابرری	مدافع	۲۲	۰	۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
حسین حسینی	دروازه‌بان	۳۴	۰	۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
پيام نیازمند	دروازه‌بان	۳۱	۰	۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
امیرمحمد رزاقی‌نیا	هافبک	۲۰	۰	۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

کالبدشکافی کارنامه یوزها با خط کش آمار

صدای زنگ خطرا را می‌شنوید!؟

گزارش آماری

محمد رضا رحیم‌پور

خبرنگار

ذخیره‌نشینی مطلق برای گلرهای دیگر تکرار شود. در قلب دفاع نیز شجاع خلیل‌زاده و علی نعمتی در تمام دقایق هر سه مسابقه میخکوب زمین بودند؛ زوجی که دریافت کارت‌های زرد مداوم نشان داد چقدر تحت فشار مهاجمان مدرن دنیا، ساق‌هایشان به لرزه درآمده است.

جرشش‌های فتره‌چکانی با میلاد محمدی، صالح حمدانی، احسان حاج‌صفی و کنعانی‌زادگان هم ثابت کرد که نیمکت تیم ملی برای قلعه‌نویی بیش‌تر یک دکور تزئینی بود تا ابزاری برای تغییر استراتژی.

شاهکار رامین؛ طعنه سنگین؛ مدافع راست به مهاجمان اسمی!

شگفتی و در عین حال، فاجعه تاکتیکی تیم ملی در خط هجومی ورق خورد. جایی که رامین رضاییان با ثبت ۲ گل و یک پاس گل، مرد اول و آخر تمام گل‌های ایران در جام جهانی بود.

اینکه یک مدافع راست ۳۶‌ساله، مؤثرترین مهره هجومی یک کشور در ویت‌ترین جهان باشد، برای او یک افتخار و برای کادر فنی و مهاجمان ادعا‌دار

رسانه فدراسیون فوتبال در انزوای مطلق

ورزشی‌ها یک صدا انتقاد می‌کنند

نه پاسخگویی است و نه تحلیلی از سر منطبق. در عین حال پروژه‌ای آشکار برای دستاوردسازی و تغییر صورت مسئله در دست‌سور کار قرار گرفته که بسیار حیرت‌آور است.

رسانه رسمی فدراسیون در جای‌آنکه به این پرسش پاسخ دهد که چرا تیم ملی با وجود صرف هزینه‌های فراوان، تعطیلی طولانی لیگ، برگزاری اردوهای متعدد و فراهم بودن همه امکانات، نتوانست حتی یک پیروزی در جام جهانی کسب کند، مسیر دیگری را در پیش گرفته است. انتشار مطالبی درباره حمایت رئیس فیفا، بازنشر اظهارنظرهای پراکنده برخی چهره‌های خارجی درباره VAR و روایت‌هایی که هیچ ارتباط مستقیمی با کیفیت فنی تیم ملی و نتیجه نهایی ندارد، به دستور کار این رسانه تبدیل شده تا نتایج ضعیف تیم ملی را توجیه کنند.

این جهان‌خطایی است که در علم ارتباطات از آن با عنوان «جابه‌جایی مقاله» یاد می‌شود. به این معنا که به جای پاسخ دادن به پرسش اصلی، موضوعات فرعی برجسته شوند تا اصل مطالبه به حاشیه برود.

تیم، یک سرافکنندگی مطلق است! میانگین یک اثرگذاری مستقیم در هر ۹۰ دقیقه توسط رضاییان، به‌تنهایی شهادت می‌دهد که ایران عملاً هیچ پلن تهاجمی گروهی و مدرنی نداشت و تمام بار هجومی مملکت، روی خلاقیات و غیرت فردی یک مدافع راست سنگینی می‌کرد.

خط میانی بی‌خاصیت و قفل بزرگ شماره ۹

در کمربند میانی، سعید عزت‌اللهی با ۲۶۴ دقیقه حضور، نقش یک هافبک دفاعی سنتی و صرفاً تخریب‌گر را بازی کرد که طبق انتظار، بازدهی رو به جلویی نداشت. اما فاجعه اصلی، سامان قدوس بود؛ مهره‌ای که در هر سه بازی به‌عنوان فیکس به زمین فرستاده شد اما با کارنامه‌ای کاملاً خالی، خنثی‌ویی اشر، یکی از بزرگ‌ترین ناامیدی‌های جام را رقم زد.

از سوی دیگر، محمد محبی یکی از معدود وینگرهای هجومی بود که سهمش را به درستی

ادا کرد؛ یک گل در کمتر از ۲۵۰ دقیقه بازی، نشان داد او با سرعت و جسارتش هر زمانه‌ای که فضا داشته باشد، می‌تواند دفاع مدرن جام جهانی را به لرزه درآورد.

اما بیایید تعارف را با کاپیتان اول تیم کنار بگذاریم؛ مهدی طارمی، بزرگ‌ترین ناامیدی ایران در خاک آمریکا بود. مهاجم اول تیم ملی با سابقه سه‌سال‌ها بازی در بالاترین سطح اروپا، در ۲ بازی رسمی جام جهانی، آمار فاجعه‌بار صفر گل و صفر پاس گل را از خود به جا گذاشت! گرفتن یک پنالتی یا دوندگی در پرس، هرگز نمی‌تواند قفسه‌مطلق آساری مهاجم اول تیم را توجیه کند که قرار بود طلسم تاریخ را بشکند. وقتی امید گل‌گزینی یک ملت این گونه قفل می‌شود، عیار واقعی عافیت‌طلبی کادرفنی نمایان می‌شود. درحالی‌که مهره‌هایی چون مغانلو، جهانبخش، قایدی، علیپور، ترابی و حسین‌زاده در دقایق مرده و تعویض‌های سوخته راهی زمین می‌شدند تا

بهترین امکانات در اختیار تیم ملی قرار گرفت، اردوهای متعدد برگزار شد و تمام ظرفیت فوتبال کشور در خدمت موفقیت تیم ملی قرار گرفت. خروجی این سرمایه‌گذاری چه بود؟ سه‌تایی! آیا واقعاً باید این نتیجه را دستاورد نامید؟ اگر قرار باشد هر ناکامی یا روایت‌های تبلیغاتی پوشانده شود، دیگر هیچ‌گاه فرصتی برای اصلاح به وجود نخواهد آمد و فوتبال ما به بیراهه خواهد رفت. اینکه رسانه فدراسیون فوتبال سعی دارد خود را برنده جام جهانی بداند حتی از لحاظ فضا سازی‌های دروغین و یا تمجیدهای ساختگی،